

לטייל בלי מיגבלות

" זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות ומחויבותה של החברה בישראל לזכויות אלה, מושתתות על ההכרה בעקרון השוויון, על ההכרה בערך האדם שנברא בצלם ועל עקרון כבוד הבריות"

מימוש זכויות ומתן שירותים לאדם עם מוגבלות ייעשו –

(1) תוך הקפדה על כבוד האדם וחירותו והגנה על פרטיותו;

(2) במסגרת השירותים הניתנים והמיועדים לכלל הציבור, תוך

ביצוע ההתאמות הנדרשות בנסיבות הענין כאמור בחוק זה;

מתוך: חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998

"טיולים ופעילויות חוץ בית ספרית מונגשים"

המסמך גובש, בכפוף לחוק ובהלימה למטרות משרד החינוך.

".. מאמצי ביה"ס
לקידום סובלנות
כלפי האחר
והשונה..."
(מדד תוצאה)

"העמקת החינוך
הרגשי, הערכי
והחברתי וקידום
מעורבות אישית
וחברתית"

"... לחיזוק החינוך
למצוינות ערכית
ואזרחית...."

טיולים ופעילות חוץ בית ספרית, מהווים הזדמנות לחינוך ערכי
משמעותי - חינוך לשוויון, שותפות וסובלנות.

מסמך עקרונות והנחיות

המסמך כולל:

הליכים חינוכיים וארגוניים:

- בניית תכנית שנתית בית ספרית
- הערכות מחוזית

- עקרונות
- הנחיות
- פירוט סוגי הנגשה אפשריים

מטרת המסמך

להבהיר ולפרט את תהליך הנגשת הטיולים והפעילויות:

בעקבות שינויים
משמעותיים
בתפקודו של
תלמיד, המצריכים
הנגשה.

במידת הצורך
במהלך שנת
הלימודים, עם
קליטתו של תלמיד
חדש

החל משלב רישום
התלמיד לבית
הספר

אוכלוסיית היעד - תלמידים עם מוגבלות

תכנית הפעילות הבית ספרית

מתן שוויון הזדמנויות לכלל התלמידים

- מנהלי בתי הספר והצוותים החינוכיים יפעלו, למתן שוויון הזדמנויות לכלל התלמידים, לרבות תלמידים עם מוגבלות, הלומדים בכיתות הרגילות / בכיתות חינוך מיוחד בבית ספר רגיל / בבתי הספר לחינוך מיוחד

השתתפות כלל התלמידים בכל הפעילויות

- המנהלים והצוותים יערכו להשתתפותם של התלמידים בכל פעילויות המוסד החינוכי ובכלל זה בטיולים ובפעילות חוץ בית ספרית, **תוך דאגה למימוש מטרות הטיול**, כחוויה מלמדת ומאתגרת לכלל התלמידים.

תכנית הפעילות הבית ספרית

תכנון על ידי ועדה בית ספרית רב מקצועית

- רכז טיולים, צוות הכיתה, רכז זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח, רכז החינוך החברתי, מורה של"ח, מורים מתחומי דעת שונים, צוות חינוך מיוחד והצוות הייעוצי.

בחירת תאי הנוף

- בבחירת תאי הנוף, עיצוב מסלולי הסיורים ושיבוץ האתרים מהסוגים השונים, יש להתחשב בתפקודם ובצרכיהם של תלמידים עם מוגבלות.

תכנית הפעילות הבית ספרית (המשך)

שלב התכנון

- יילקחו בחשבון גם תפקודם וצרכיהם של תלמידים עם מוגבלות הלומדים בבית הספר, וייבחנו המענים המתאימים להשתתפותם.

מידתיות

- יש לבחון נחיצותן של התאמות והנגשות **באופן מידתי**, בהתייחס להיבטים השונים כגון: התייחסות לתנאים פיזיים, הטרמה, ליווי וכד', בהתאם לאופי הפעילות, לתפקוד התלמיד ולמגבלה: פיסית, חושית, בריאותית, קוגניטיבית, חברתית, התנהגותית, נפשית ורגשית.

תכנית הפעילות הבית ספרית (המשך)

שותפים

- נוסף על הצוות הבית ספרי יהיו שותפים:
- מומחיות תחום במתי"א
- מומחה הנגישות הרשות
- יושבי ראש וועדות הטיולים המחוזיות אשר עומדים לעזרה בחשיבה, בתכנון ובהתאמת המסלול, ההדרכה, העזרים וכיו"ב.

תכנית הפעילות הבית ספרית (המשך)

תכנון והערכות מבעוד מועד.

שיתוף התלמיד והוריו בתהליך.

השתתפות הורים

**בעת תכנון פעילות חוץ בית ספרית המזמינה
השתתפות הורים, יש להנגיש את הפעילות גם להורה
עם מוגבלות.**

באחריות הצוות החינוכי

לדאוג להכרות עם כל אחד מהתלמידים

להכיר את סוגי ההנגשות וההתאמות

לבחון את נחיצות ההנגשה בהתאם:

- למוגבלותו של התלמיד, לגילו, לתפקודו ולצרכיו
- בהתייחס לאופי הפעילות, כגון: בעת הדרכה, מסלולי הליכה, פעילות שדה ושטח, פעילות אתגר, סיור בשכונה, ביקור במוזיאון, ספורט וחוויה, פעילות מים, וכד'.

מערך התאמות

מערך התאמות

• דוגמאות להתערבויות

במסמך דוגמאות להתערבויות ולפעולות חינוכיות- באחריות הצוות החינוכי לבחון נחיצותן באופן מידתי, בהתאם לאופי הפעילות ובהתבסס על הכרות עם יכולותיו, גילו, תפקודו וצרכיו של התלמיד עם המוגבלות

עקרונות יישומו

ברצף הגילאים והמסגרות. בשלב זה התקציבים יוקצו החל מגילאי בי"ס יסודי גם במסע לפולין. הקצאת תקציבים איננה כוללת מענה למסע לפולין. בנושא זה יש לפנות למינהלת פולין בהתאם למסמך שפורסם

• למידה ועדכון

מסמך דינמי, יעודכן ויועשר בדוגמאות נוספות

התאמה	פעילות ודוגמאות
הטרמה	הכנת התלמידים בהתייחס לתוכן הפעילות תוך שימוש בתקצירים, סיור וירטואלי, תמונות, דגמים, צמצום, פישוט לשוני, תקשורת תומכת חלופית (תת"ח) וכד'.
	מתן מידע אודות סדר היום הצפוי ופרופיל הסיור (כפי שמצוין בחוזר הטיולים).
	תכנית חינוכית הכוללת פיתוח כישורים והרגלים כגון: התארגנות, התמצאות, התבוננות ושמירת טבע וסביבה, בטיחות וביטחון.
	שיח עם התלמיד אודות אתגרים וקשיים והצעות לפתרונות בכלל וכן להתמודדות עם מצבים בלתי מוכרים, אפשרי לשלב גם במסגרת תרפיה.
	הכנה וסיכום בדגש חברתי-ערכי בשעות המחנוך.
	שיעורי ההכנה לפעילות ¹ "לכל תלמיד תפקיד" - חלוקת תפקידים לתלמידים ובכללם לתלמידים עם מוגבלות, והכנת התלמיד למילוי התפקיד.
	הטרמה גם במהלך הפעילות כתיווך ומעבר, בפרט במקרים בהם חלו שינויים בסדר היום שתוכנן.

התאמה	פעילות ודוגמאות
תזונה	גמישות והתאמה בשעת הארוחה.
	הערכות לתזונה מותאמת.
	דאגה למקום ארוחה מתאים כגון: בעבור תלמיד עם רגישות קיצונית לריחות / שקע בעבור תלמיד שניזון באופן מלאכותי וכד'.
מתן טיפול תרופתי בהתאם להנחיות חוזר מנכ"ל.	
טיפול פולשני לתלמידים במסגרות חינוך מיוחד	בקרב תלמידים במסגרות החינוך המיוחד, המשתתפים בפעילות ובטיולים, ישנם תלמידים הזכאים לטיפול פולשני על ידי אחות בשגרת הלימודים. באחריות המסגרת להיערך להשתתפות התלמיד בפעילות, בכפוף לאישורים רפואיים, ולהודיע על מועד הפעילות/הטיול לזכיין נותן השירות, לפחות חודשיים לפני מועד הפעילות. טיול מונגש 2016 משרד החינוך

התאמה	פעילות ודוגמאות
בחירת מקום לתלמיד ללא הפרדה מהקבוצה שאליה הוא משתייך ככל שאפשר	הערכות להתאמת מקומו במהלך היום, כגון: מקום ישיבה מתאים במהלך הנסיעה, מיקומו במהלך הפעילות מקום לינה וכד' תוך התחשבות ביכולותיו וצרכיו, כגון: קשיים בקשב וריכוז, זקוק לתמיכה חברתית , מתן קרבה להמחשות המוצגות, הצורך בקשר ובקרבה של איש צוות מוכר וכד'.
	בחינת הצורך בבחירת מיקום שקט.
	בחירת מקום למהלך פעילות <u>לתלמיד עם לקות ראייה</u> תיעשה בזיקה לזווית הראייה הנדרשת לתלמיד.
	הושבת <u>תלמיד עם לקות שמיעה</u> במרחק קצר מהמורה/ הדובר העיקרי, ובזווית המאפשרת ראיית פני המורה.
	במקרים בהם לתלמיד יש סייעת אישית/ליווי – מקום ישיבת הסייעת/המלווה ותפקידו בתיאום עם הצוות החינוכי-טיפולי.
בחירת חדר ללינה ללא הפרדה מהקבוצה שאליה הוא משתייך ככל שאפשר	בסמוך לצוות/סייע/מלווה, עם מי מחבריו וכד'.
	<u>תיאום לינה לתלמיד עם מוגבלות פיסית-</u> הצוות החינוכי אחראי לדאוג להיערכות מותאמת. לעיתים יש להיערך לחדרים בקומת קרקע ולעיתים יש לפנות בבקשה מבעוד מועד לחדרים מונגשים .
	<u>בחירת מקום לינה לתלמיד עם לקות שמיעה-</u> חדר מונגש עם אמצעי התראה חזותית לחירום ואספקת ערכת עזר לשמיעה.
במהלך ההכנה לקראת הטיול / ובמהלך הדרכה הפעילות ובסיכומה	התאמת תכנים לרמות תפקוד שונות. טיול מונגש 2016 משרד החינוך

התאמה	פעילות ודוגמאות
בחירת אתרים	בחירת מקומות, כגון: אולמות מונגשים, אולמות עם מערכות הגברה ותמלול/טקסט מוקרן, מוזיאונים עם מידע חזותי, סרטים עם כתוביות.
פעילות מים	הצוות החינוכי יודא כי <u>תלמיד עם מכשיר/ מעבד שמיעה</u> שנדרש להסיר את המכשיר, מסיר אותו בביטחה, והמכשיר שמור כנדרש במקום יבש. יש להקפיד על ליווי ועל תיווך מותאם לתלמיד המשתתף בפעילות ללא המכשיר.

פעילות ודוגמאות	התאמה
במקרים בהם, לא ניתן לבחור מסלול מונגש, הצוות החינוכי ידאג למספר פעילויות ומסלולים משמעותיים ומותאמים לכלל התלמידים. הצוות החינוכי יפצל טיול ויגבש קבוצות לכל אחת מהפעילויות המוצעות. אין לבודד תלמיד מהפעילות. כלל התלמידים ישובצו בקבוצות באופן מותאם לפעילות ולמטרותיה.	פיצול מסלול
מתן זמן להימצאות במקום מותאם/ מופרד/ מעט מרוחק, הנמצא ליד ובהשגחה. משך ההשתתפות בפעילות מסוימת במהלך היום על פי צרכי התלמיד ויכולותיו.	גמישות (במידת האפשר)

פעילות ודוגמאות		התאמה
תיווך מותאם במהלך הפעילות תוך שמירה על כבוד התלמיד.		תיווך איש צוות
עקרונות מנחים בהתייחס להתאמות הנדרשות בכלל ובקשר עם התלמיד בשלבי ההכנה, במהלך הפעילות ובסיכומה	הדרכה עבור הצוות החינוכי הבית ספרי שאיננו מלמד בשגרה את התלמיד	ההדרכה של הצוות את הגורם האחר, תינתן רק לבעלי התפקידים הרלוונטיים תוך שמירה על כבודם ופרטיותם של התלמידים
מבעוד מועד ובמידת הצורך במהלך הפעילות.	עבור נותני שירותי הדרכה מקצועית במהלך הפעילות	

סוגי הנגשות בהתאמה למאפייני מוגבלות

בישיבת צוות רב מקצועי בית ספרי ובהתבסס על חוות דעת מקצועית (נדרשת-ראה בכל טבלה)

• **תיבחן מידת הצורך** של כל אחד מסוגי ההנגשה

• ההחלטה תתקבל באופן **מידתי** בהתאם :

בהתייחס לאופי
הפעילות
המתוכננת.

לרמת
תפקודו של
התלמיד
ולגילו

למוגבלות

**סוגי הנגשה אפשריים נוספים,
שחלקם כרוכים בעלות כספית.**

הנגשות למוגבלות פיזית

סוג הנגשה	מוגבלות פיזית קשה	חרשות/ כבדות שמיעה	תסמונות מחלות מיוחדות, מצב בריאותי
1. אוטובוס מונגש	✓		✓
	מומחה תחום/ פיזיותרפיסט ו/או מרפאה בעיסוק		מומחה תחום/ פיזיותרפיסט ו/או מרפאה בעיסוק
2. נגישון	✓		✓
3. חוות דעת נדרשת	מומחה תחום/ פיזיותרפיסט ו/או מרפאה בעיסוק		מומחה תחום/ פיזיותרפיסט ו/או מרפאה בעיסוק

הנגשות למוגבלות שמיעתית

סוג הנגשה	מוגבלות פיסית קשה	חרשות/ כבדות שמיעה	תסמונות מחלות מיוחדות, מצב בריאותי
1.	תרגום לשפת סימנים לתלמיד בתכנית השילוב	✓	✓
	חוות דעת נדרשת	מומחה תחום מהמרכז הטיפולי ללקויי שמיעה	מומחה תחום מהמרכז הטיפולי ללקויי שמיעה
	מערכת הגברה (FM) ניידת	✓	✓
2.	חוות דעת נדרשת	מומחה תחום מהמרכז הטיפולי ללקויי שמיעה	מומחה תחום מהמרכז הטיפולי ללקויי שמיעה

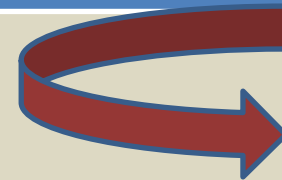
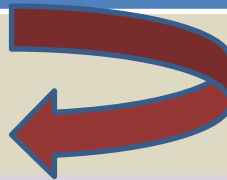
ליווי תלמיד בטיולים ובפעילות חוץ בית ספרית

טיול כרוך באתגרים ומצריך לעיתים התערבות חינוכית נוספת.

אקלים כיתתי מיטבי בשגרה יאפשר גם לתלמיד עם מוגבלות ללמוד ולקחת חלק בכל הפעילויות.

במידת האפשר יש להיערך להנגשת ולהתאמת הפעילות במסגרת הכוחות הכיתתיים והבית ספריים.

הלכה למעשה חינוך ערכי משמעותי כפי שמודגש ביעדי תכנית טיולים

יעדים
בתחום
האישי-
חברתי

- חיזוק הסובלנות והעזרה ההדדית בין התלמידים
- גבוש חברתי של הכיתה והשכבה
- העצמה אישית תוך היענות לשונות בין התלמידים
- טיפוח מנהיגות אצל התלמידים
- רכישת מיומנויות של מטייל עצמאי

יעדים
בתחום
הערכי

חינוך חברתי : חיזוק
המעורבות החברתית
והכרת המאחד והמייחד
את הפרט בחברה

ליווי תלמיד בטיולים ובפעילות חוץ בית ספרית

יש להביא
בחשבון,
במכלול
השיקולים כי
הליווי עלול
לפגום במידת
השתתפותו
והשתלבותו של
התלמיד
בפעילות

במידה
ובשל אופי
הפעילות/יות,
נראה כי היעדר
מלווה לתלמיד
עם מוגבלות
עלול לפגום
בבריאותו,
בביטחונו או
בהשתתפותו
בטיולים

ייבחן אך ורק
אם יימצא כי
מוגבלותו של
התלמיד,
תפקודו, צרכיו
ואופי הפעילות
מחייבים זאת.

הגשת בקשה , ליווי תלמיד-עקרונות ופעולות

רק במקרים בהם המערך הבית ספרי לא מאפשר ליווי של התלמיד

•בקשה לליווי תלמיד ללא תמיכה מסוג סייעת בשגרה

מותנית בשיתוף ההורים והתלמיד בדיון, בהסכמתם בכתב למהלך, ובחתימתם על טופס ויתור סודיות. מסמכים אלה יתויקו בתיק אישי של התלמיד.

במקרים בהם המלווה איננו דמות מהצוות הבית ספרי

יש להקפיד על הכרות מקדימה של המלווה העתידי עם הצוות הכיתתי ועם התלמיד והוריו .

ישיבת צוות רב מקצועי

גיבוש ההחלטה וגיבוש :מטרות הליווי ותפקיד המלווה, תוך דאגה שהליווי יתרום, וזאת מבלי לפגום במידת השתתפותו ושילובו החברתי של התלמיד .

הגשת בקשה , ליווי תלמיד-עקרונות ופעולות (המשך)

יתואם מפגש עם הצוות החינוכי להכרות/העמקת ההכרות ותיאום הציפיות של המלווה עם צוות הכיתה, התלמיד והוריו.

מתן הדרכה מובנית והנחיות מפורטות למלווה בהתבסס על התכנית שגובשה.

מחנך הכיתה יקיים

- מעקב במהלך הפעילות אחר תפקודו של המלווה כמיישם את מטרות ההתערבות.
- מעקב במהלך הפעילות כי התלמיד משתתף בפעילות.
- יוודא כי התלמיד משתתף כחלק מהקבוצה

במהלך השנה יתקיים דיון משותף לבחינת ההחלטות כפי שגובשו.

הגשת בקשה , ליווי תלמיד-עקרונות ופעולות (המשך)

ארגון המסמכים (רק לתלמיד ללא תמיכה מסוג סייעת בשגרה) :

- טופס ויתור סודיות, המאפשר הדרכה מידתית אודות ההתאמות הנדרשות

- טופס הסכמת הורים לליווי אישי של התלמיד

מנהל בית הספר

במידת הצורך ובמקרה שליווי על ידי הסייעת/הקבוע/ה אינו מתאפשר, יפנה מנהל בית הספר לרשות המקומית אשר תדאג לסייעת/ת מלווה מחליף.

האחריות הכוללת על התלמיד, כעל כל תלמידי הכיתה, חלה על מחנך הכיתה

התאמה מסוג סיוע וליווי

סוג הנגשה						
פיגור בינוני – עמוק - סיעודי	הפרעות נפשיות	מצב בריאותי	מוגבלות פיזית קשה	עיוורון/ לקות ראייה	אוטיזם/ P.D.D	תסמונות מחלות מיוחדות,
סייע/ליווי						
✓	✓	✓	✓	✓	✓	א. תלמיד הלומד בכיתה רגילה ב. תגבור סיוע לכיתת/לבי"ס חנ"מ
מומחה תחום הפרעות נפשיות מטעם המת"א	מומחה תחום הפרעות נפשיות מטעם המת"א	מומחה תחום הפרעות נפשיות מטעם המת"א	מומחה תחום אוטיזם מטעם המת"א	מומחה תחום לקות ראייה	מומחה תחום/פיזיותרפיסט ו/או מרפאה בעיסוק	חוות דעת נדרשת
✓	✓	✓	✓	✓	✓	לינה בעבור מלווה אישי/ סייע אישי

ליווי סייע

ליווי/סיוע אישי-בהתבסס על דיון בין מקצועי וחוות דעת מקצועית

נדרשת, ובתיאום עם הרשות

- בעבור תלמיד עם מגבלה (כמפורט בטבלה), ללא סייע בשגרה
- בעבור תלמיד עם סיוע אישי, אשר ההקצאה בשגרה איננה נותנת
כיסוי למשך הפעילות המתוכננת.

ליווי/סיוע תגבור כיתתי

ניתן לבקש סייע תגבור לכיתת חינוך מיוחד (בבית ספר רגיל ובבית ספר
לחינוך מיוחד

לתלמידים הזכאים בשגרה לתמיכה מסוג סייע/ת, לכיתות חינוך מיוחד בבית
ספר רגיל ולכיתות בבתי ספר לחינוך מיוחד יינתן מענה לליווי בטיול, כחלק
מתפקידי הסייע/ת, ועל פי תנאי העסקתה על ידי הרשות

תקצוב לינה לסייע/למלווה

טיול שנתי כולל לינה - תקצוב לינה לסייע האיש המלווה :

- תלמיד אשר זכאי לסייע בשגרת הלימודים.
- תלמיד אשר אושר לו ליווי לטיול / לפעילות
- סיוע תגבור בכיתת חינוך מיוחד

עלות לינה בעבור סייע בכיתות חינוך מיוחד תחושב בתכנון הטיול וימומן ע"י בית הספר כפי שנעשה עם כלל הצוות החינוכי.

תכנון
תכנית
טיולים
ופעילות
חוץ בית
ספרית
נשה
פניה
לרשות

אישור
פיקוח

ריכוז
בקשות

הגשת
הבקשה

תיעוד
במצב של
חריגה
מהתקציב
המחוזי

פניה
לאחראי
המנהלי
בוועדה
המחוזית
למטה

אחראי
הארצי במטה

דוח ביצוע
בית ספרי

אחראי
המנהלי
בוועדה
המחוזית-

גיבוש דוח
ביצוע
קווי

תשלום
באמצעות
מרבנות

• מנהל בית הספר אחראי , לקיים דיון רב מקצועי בנושא הנגשת פעילות חוץ בית ספרית וטיולים לכלל התלמידים עם מוגבלות.
• בתום הדיון תגובש תכנית הנגשות פרטנית הנדרשת לכל תלמיד עם מוגבלות. ייערך רישום ותיעוד על גבי נספח 2: תכנון הנגשות וחווות דעת מקצועית לתלמיד עם מוגבלות.
• מנהל בית הספר יאשר את התכנית בחתימתו.

• בקשות לליווי תלמיד עם מוגבלות/כיתה לחינוך מיוחד בטיולים ובפעילות חוץ בית ספרית יועברו לתיאום ואישור הרשות שבה פועל בית הספר באמצעות קובץ אקסל.

• מנהל ביה"ס יציג את התכנית המוגשת בפני מפקח בית הספר לאישור ולחתימתו.

• מנהל ביה"ס ירכז את כלל הבקשות הבית ספריות להנגשת כל הפעילויות החוץ בית ספריות והטיולים לכל התלמידים עם מוגבלות/כיתה לחינוך מיוחד ע"פ סדר עדיפות על גבי קובץ האקסל (מצ"ב).

• בקשות בתי הספר יועברו לאחראי המנהלי בוועדה המחוזית במועד שנקבע בצירוף הנספחים והאישורים הנדרשים (ראה סעיף 8).

• בעת חריגה מהתקציב יזמן האחראי המנהלי בוועדה המחוזית דיון בהשתתפות המפקחת הכוללת והמפקחת המתאמת לחינוך מיוחד לצורך תיעוד במסגרת התקציב למחוז.

• האחראי המנהלי בוועדה המחוזית ישלח את הקובץ לאחראי הארצי במטה, תוך הקפדה על מסגרת תקציב.
• האחראי המנהלי בוועדה המחוזית ישלח לכל אחד מבתי הספר קובץ אקסל (בפורמט pdf) הכולל את הבקשות שאושרו (כל העמודות כולל התקציב)

• יודא הלימה בין הבקשות המחוזיות לתקציב המאושר וירכז את כלל הבקשות המחוזיות למסמך ארצי.
• ישלח את הקובץ הארצי תוך הקפדה על מסגרת התקציב למר דוד פלבר, ס. מנהל מינהל תיאום ובקרה לכתובת דוא"ל davidfe@education.gov.il.
• ישלח לכל אחד מהמחוזות קובץ אקסל (כ-pdf) הכולל את הבקשות שאושרו (כל העמודות כולל התקציב).

• לאחר מועד הפעילות ישלח מנהל ביה"ס לאחראי המנהלי בוועדה המחוזית דוח ביצוע תואם לבקשות שאושרו בצירוף העתק החשבונית. החשבוניות המקוריות בגין ההוצאות שאושרו יתויקו בבית הספר.

• יודא הלימה בין הבקשות כפי שאושרו ובין דוחות הביצוע.
• ירכז את כלל הדוחות לדוח ביצוע מחוזי במסגרת התקציב שאושר ויעביר לזכנין כהוראת תשלום.
• יתייק את הנספחים הבית ספריים ואת החשבוניות. הנספחים והחשבוניות המקוריים יתויקו בבית הספר.

• הזכנין יודא שהתשלום איננו חורג מן ההקצאה שהועברה אליהם בתחילת התהליך.
• תשלום באמצעות הזכנין יבוצע ישירות לחשבון הבנק של המוסד.

נספחים

הנגשה בעבור: כיתות חינוך מיוחד בבית ספר רגיל / בבית ספר לחינוך מיוחד

בקשה מרוכזת לטיול/פעילות מונגשת-יש למלא לכל פעילות שורה חדשה

השלמת שעות ליווי סייע לתלמיד עם סייעת בשגרה (40* ש"ח לשעה)	40.00 ש"ח
מספר הליקצות להקצאת סייע לתלמיד (320 ש"ח)	320 ש"ח
תקצוב לינה בעבור סייע (145 ש"ח ללילה*)	145 ש"ח
מספר הימים לנגישון (1500*)	1,500 ש"ח
מספר הימים לאוטובוס מוגש (1500*)	1,500 ש"ח

[illegible]

נספח 2: תכנון הנגשות וחוות דעת מקצועית לתלמיד עם מוגבלות

שם בית הספר: _____ סמל המוסד: _____
 שם התלמיד: _____ ת.ז. _____ תיאור מוגבלות התלמיד: _____ (ראה פירוט בעמוד 2)
 תאריך הפעילות: _____
 שם איש הקשר בבית הספר: _____ הטלפון: _____ כתובת הדוא"ל: _____
 תאריך קיום הוועדה הבין מקצועית: _____

סוג ההנגשה	תיאור המוגבלות של התלמיד	חוות הדעת הנדרשת	סמן ✓ להנגשה נדרשת	שם המומחה ומקצועו	חתימה
אוטובוס מונגש		מומחה תחום לקות/ פיזיותרפיסט ו/או מרפאה בעיסוק			
סייע/ליווי		מומחה תחום לקות/ פיזיותרפיסט ו/או מרפאה בעיסוק/ מומחה תחום לקות ראייה (בהתאם למוגבלות)			
תרגום לשפת סימנים		מומחה תחום מהמרכז הטיפולי ללקויי שמיעה			
מערכת הגברה (FM) ניידת		מומחה תחום מהמרכז הטיפולי ללקויי שמיעה			

שם המנהל: _____ חתימת המנהל: _____ התאריך: _____

נספח 3: התאמות – היערכות כיתתית לטיולים ולפעילות חוץ בית ספרית

טבלה זו מומלצת לארגון המידע הכיתתי לקראת פעילות חוץ בית ספרית. סמן ✓ במקום המתאים (המסמך יתויק בבית הספר - אין צורך בהגשתו).

הפעילות: _____ מועד הפעילות: _____ הכיתה: _____

שם התלמיד			הפעילות והדוגמאות	ההתאמה
			הכנת התלמידים בהתאם לתוכן הפעילות, תוך שימוש בתקצירים, סיור וירטואלי, תמונות, דגמים, צמצום, פישוט לשוני, תקשורת תומכת חלופית (תת"ח) וכד'.	הטרמה
			מתן מידע על סדר היום הצפוי ופרופיל הסיור (כפי שמצוין בחוזר הטיולים).	
			תכנית חינוכית הכוללת פיתוח כישורים והרגלים, כגון התארגנות, התמצאות, התבוננות ושמירת טבע וסביבה, בטיחות וביטחון.	
			שיח עם התלמיד על אודות אתגרים וקשיים, הצעות לפתרונות והתמודדות עם מצבים בלתי מוכרים. אפשרי לשלב גם במסגרת תרפיה.	
			הכנה וסיכום בדגש חברתי-ערכי בשעות המחנך	
			שיעורי ההכנה לפעילות - "לכל תלמיד תפקיד" - חלוקת תפקידים לתלמידים ובכללם לתלמידים עם מוגבלות והכנת התלמיד למילוי התפקיד.	
			הטרמה במהלך הפעילות כתיווך ומעבר, במיוחד במקרים שבהם חלו שינויים בסדר היום שתוכנן.	
			גמישות והתאמה בשעת הארוחה	תזונה
			היערכות לתזונה מותאמת	
			הסדרת מקום ארוחה מתאים, כגון עבור תלמיד עם רגישות קיצונית לריחות / שקע עבור תלמיד שניזון באופן מלאכותי וכד'.	
			מתן טיפול תרופתי בהתאם להנחיות חוזר מנכ"ל	מתן טיפול תרופתי
			הסדרת טיפולים פולשניים ע"י אחות באחריות המסגרת להיערך להשתתפות התלמיד בפעילות, בכפיפות לאישורים רפואיים, יש להודיע על מועד הפעילות/הטיול לזכיין נותן השירות לפחות חודשיים לפני מועד הפעילות.	טיפול פולשני לתלמידים במסגרות חינוך מיוחד
			טיול מונגש 2016 משרד החינוך	

נספח 4. אישור מפקח

שם בית הספר: _____ סמל המוסד: _____ שנה"ל: _____

הריני לאשר את ההנגשות אשר הומלצו בישיבת צוות בין מקצועי לתלמידי בית הספר המפורטות להלן.

סוג ההנגשה	שם התלמיד ות.ז.	מועד הפעילות	שם התלמיד ות.ז.	מועד הפעילות	שם התלמיד ות.ז.	מועד הפעילות	שם התלמיד ות.ז.	מועד הפעילות
אוטובוס מונגש שם התלמיד								
נגישון								
סייע/ליווי לתלמיד ללא סייע								
תוספת שעות ליווי לתלמיד עם סיוע אישי								
סייע תגבור לכיתת חינוך מיוחד								
תרגום לשפת הסימנים								
מערכת הגברה (FM) ניידת								

החתימה: _____ שם מפקח

(השם)

(התפקיד)

שלום רב,

הנדון: אישור והתחייבות השלטון המקומי למלווה לתלמיד/לכיתה

כחלק מהערכות בית הספר לפעילות חוץ בית ספרית וטיול מונגש עולה צורך בליווי כמפורט בטבלה המצורפת.

נא אישורך את הבקשות המפורטות בטבלה.

אישורך בגוף הקובץ יאפשר הגשתו לרכז במחוז להמשך טיפול.

שם בית הספר: _____ סמל המוסד: _____ שנה"ל: _____

בברכה,

מנהל בית הספר

דוגמה

לכבוד

גב'

מנהל/ת מחוז

שלום רב,

הנדון: טיול מונגש - טיולים ופעילות חוץ בית ספרית בעבור תלמידים עם מוגבלות

בהמשך למכתבו של מר אריאל לוי, סמנכ"ל מינהל פדגוגי אודות פעולות הנגשה במערכת החינוך, וליישום התקנות, מצ"ב מסמך מדיניות, עקרונות והנחיות להנגשת הטיולים והפעילות החוץ בית ספרית, בהלימה לחוזר מנכ"ל בנושא.

בהתבסס על נתוני תלמידים עם מוגבלות, למחוז ... הוקצה סכום של ₪ להנגשת הטיולים והפעילויות לשנה"ל תשע"ז.

מצ"ב קובץ המפרט הקצאת תקציב של כל אחד מרכיבי ההנגשה בהתבסס על נתוני תלמידים עם מוגבלות במחוז. מידע זה משמעותי בהיערכותכם לניצול התקציב להנגשה – אופן חלוקה במסגרת הקצאת התקציב יכול להיות גמיש רק בין הסעיפים המפורטים, תוך הפעלת שיקול דעת בהתאם לצרכים השונים.

מחוזהקצאה בעבור נגישות לטיולים ולפעילויות חוץ בית ספרי-תשעז

רכיב	אוכלוסיית יעד	סכום
אוטובוס מונגש תלמידים עם מוגבלות פיסיית קשה	תלמידים עם לקות מוטורית בתכנית השילוב	נח 2
	תלמידים עם לקות מוטורית (59) בכיתות לחינוך מיוחד בבתי ספר רגילים	נח 2
	תלמידים עם לקות מוטורית (59) הלומדים בבתי ספר לחינוך מיוחד	נח 2
		נח 2
סה"כ חישוב בגין אוטובוס מונגש		
נגישון עבור תלמידים עם מוגבלות פיסיית קשה	תלמידים עם לקות מוטורית בתכנית השילוב	נח 2
	תלמידים עם לקות מוטורית (59) בכיתות לחינוך מיוחד בבתי ספר רגילים	נח 2
	תלמידים עם לקות מוטורית (59) הלומדים בבתי ספר לחינוך מיוחד	נח 2
		נח 2
סה"כ חישוב בגין נגישון		
מתורגמן לשפת סימנים	תלמידים עם לקות שמיעה / חרשות הלומדים בתכנית שילוב	נח 2
	תלמידים עם לקויות מורכבות בתוכנית השילוב ללא תמיכה מסוג סייעת	נח 2
הקצאת סייע	תלמידים עם תמיכה מסוג סייעת	נח 2
סייע-השלמת שעות לליווי	תלמידים עם תמיכה מסוג סייעת	נח 2
לינה לסייע	תלמידים עם סייע אישי	נח 2
סה"כ הקצאה		נח 2

דוגמה

קשר מטה מחוז

- הוקצה תקציב לכל מחוז
- אין לשנות כלל את האקסלים והנספחים
- פניות של גורמים שונים בבקשה להנגשות שיגיעו למטה יועברו לטיפול המחוז במסגרת התקציב
- תהליך בהתנעה-נא לפנות בכל צורך
- במהלך השנה יתקיימו בקרות ושיח עם המחוזות
- נעדכן את המסמך ובכלל באתר

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Special/TichnunVeTochniyotLimudim/EichutHaiim/tyolmongash.htm>

- ההנחיות לא מתייחסות למסע לפולין.

הערכות במחוז

- מומלץ להפנות בהקדם מכתב מטעם המחוז לבתיה"ס-נשלחה הצעה
 - דגש על לוז נדרש
 - אין לשנות קבצים
 - ציון כתובת במחוז להפניות הקבצים הבית ספריים
- יש להתעדכן באתר:

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Special/TichnunVeTochniyotLimudim/EichutHaiim/tyolmongash.htm>

באתר קבצי אקסל עדכניים וכן נוהל גילגולון

- אישור וחתימה של ועדת טיולים במחוז – הועדה תאשר תוכנית טיולים ופעילויות מונגשים. השנה יש לעדכן תוכנית טיולים קיימת בהתאם להנגשות הנדרשות
- הבקשות יועברו למחוז ע"י בתיה"ס בצירוף נספח 4-חתימת מפקח, וחתימת הרשות על הניספח הנדרש
- תיאום מפגשי ועדה מחוזית
- מומלץ לקיים כנסים במחוזות – הדרכה לבעלי תפקידים בבתי הספר, במתי"א וברשות בה נמצא ביה"ס

לחבור יחד זו התחלה
להישאר יחד זו התקדמות
לעבוד יחד זו הצלחה

בהצפה

